

Det er selvsagt en yderst risikabel politik. Først og fremmest er risikoen en russisk reaktion, der sætter de baltiske lande under pres og bringer dem i klemme mellem Vesten og Rusland.

Den danske og vestlige politik er også moralsk angribelig, fordi man spiller et spil, hvor man selv håber at score gevinsten, men lader andre, først og fremmest befolkningerne i de baltiske lande, Estland, Letland og Litauen, men også i lande som Slovakiet og Ukraine løbe risikoen og betale hovedparten af regningen, når det går galt.

Jeg håber, at forberedelsen af denne debat har givet regeringen anledning til nøje at vurdere de mulige konsekvenser af den danske NATO-politik og ikke mindst af den danske Østersø-politik. Mit håb er, at debatten giver regeringen anledning til at komme med nye signaler om nedrustning og afspænding i Europa, nye signaler, som også kan tjene til afspænding og nedrustning i Østersøområdet.

Derfor glæder jeg mig nu til at høre ministerens besvarelse af den forespørgsel, som vi har rejst.

Besvarelse

Udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen): Lad mig forudskikke med det samme i anledning af hr. Keld Albrechtsens begrundelse for forespørgslen, at det vil fremgå af min redegørelse her i dag, at hr. Keld Albrechtsens fremstilling af hele denne sag er aldeles fejlagtig og urimelig.

Vi havde den 24. november 1994 en folketingsdebat om NATO's udvidelse og om regeringens holdning til det. Regeringen understregede dengang, at det var Danmarks grundsyn at anlægge en positiv, åben holdning til de central- og østeuropæiske landes ønske om at blive integreret i de vestlige samarbejdsstrukturer.

Regeringen har ikke ændret holdning.

Den kolde krig er slut, Warszawapagten er opløst, Sovjetunionen eksisterer ikke længere, og de central- og østeuropæiske lande søger tilknytning til de europæiske samarbejdsstrukturer.

Østlandenes tilnærmelse til Vesteuropa skal ske på mange planer samtidig. At gøre EU's udvidelse mod Øst mulig er den væsentligste opgave for regeringskonferencen i 1996. Det understregede jeg under Folketingets fore-

spørgselsdebat i december måned om regeringskonferencen.

Også på det sikkerhedspolitiske område skal de central- og østeuropæiske lande knyttes nærmere til Vesten. Derfor støtter regeringen principielt, at NATO udvides mod øst. Men det er ikke ligegyldigt, hvordan udvidelsen af NATO bliver gennemført. At udvide NATO er en kompliceret opgave, som ikke løses med et snuptag.

NATO's udvidelse har til formål at styrke stabiliteten og sikkerheden for alle Europas lande. NATO's udvidelse må ikke skabe nye skillelinjer.

På NATO-topmødet i januar 1994 bekræftedes det, at NATO er åben for medlemskab for andre europæiske lande. På NATO-udenrigsministermødet i december 1994 blev det besluttet at udarbejde en rapport om, hvorledes NATO kan udvides og om udvidelsens konsekvenser. Rapporten blev offentliggjort i september 1995. Der var stor tilfredshed med rapporten og med de orienteringer af en række partnerlande, som blev gennemført i løbet af oktober-november måned sidste år.

Rapporten afspejler de sidste 6 års omvæltninger i Europa. NATO er i færd med at omstille sig til den nye sikkerhedspolitiske situation. NATO etablerede allerede i 1991 et nyt forum, Det Nordatlantiske Samarbejdsråd: NACC, hvor alle tidligere medlemmer af Warszawapagten har sæde. I 1994 tilbød NATO alle europæiske lande et Partnerskab for Fred. NATO koncentrerer sig ikke længere alene om det fælles forsvar; nu er NATO parat til at stille sin kapacitet til rådighed for FN og OSCE til fredsbevarende aktiviteter. Der er tale om et nyt NATO, der åbner sig mod øst.

NATO's udvidelsesrapport beskriver de forpligtelser, som de kommende medlemmer skal leve op til. Det gælder bl.a. markedsøkonomi, grundfæstet demokrati, overholdelse af menneskerettigheder samt civil og demokratisk kontrol med forsvaret. Samtidig skal nye medlemmer have løst deres mindretalsproblemer, og deres forhold til nabolandene skal være afklaret.

Regeringen har arbejdet aktivt for, at udvidelsesrapporten – og dermed udvidelsesprocessen – er blevet sat ind i en bredere europæiske sammenhæng. Dette er markeret i rapporten.

For det første understreger rapporten, at NATO's udvidelse har til formål at styrke stabiliteten og sikkerheden for alle lande i det euroatlantiske område.